

V. POLITYKA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

5.1. Założenia polityki gospodarki odpadami w planach wyższego rzędu

We wcześniejszych rozdziałach przeprowadzono analizę obecnego stanu gospodarki odpadami oraz prognozę zmian ilościowych i jakościowych w przeciągu 8 najbliższych lat.

Gospodarka odpadami na terenie gminy Bogatynia winna być zgodna z obowiązującymi przepisami prawa oraz założeniami planów gospodarki odpadami wyższego szczebla. Dotyczy to przede wszystkim planu gospodarki odpadami dla powiatu zgorzeleckiego. Pośrednio musi on także spełniać wymogi planu krajowego i wojewódzkiego.

Krajowy plan gospodarki odpadami określił podstawowe zasady postępowania z odpadami:

1. Zapobieganie powstawaniu odpadów i ich minimalizacja;
2. Zapewnienie odzysku, głównie recyklingu, odpadów, których powstania w danych warunkach techniczno - ekonomicznych nie udało się uniknąć;
3. Unieszkodliwianie odpadów (poza składowaniem);
4. Bezpieczne dla ludzkiego zdrowia i środowiska składowanie odpadów, których nie da się poddać procesom odzysku lub unieszkodliwienia z powodu warunków techniczno-ekonomicznych.

W odniesieniu do odpadów komunalnych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami przyjęto do realizacji następujące założenia:

- odpady ulegające biodegradacji – w roku 2010 winna nastąpić redukcja ich masy o 25% w porównaniu z rokiem 1995 poprzez ich odzysk lub unieszkodliwienie inne niż składowanie. W roku 2013 redukcja ta winna osiągnąć poziom 50%.
- odpady opakowaniowe – w 2007 roku odzyskowi winny zostać poddane w 50%, a recyklingowi w 25%;
- odpady wielkogabarytowe – w 2006 roku 20% ich winno być odebranych w wyniku selektywnej zbiórki, w 2010 roku – 50 %, a w 2014 roku – 60 %;
- odpady niebezpieczne – w 2005 roku, co najmniej 15 % ich winno być odbieranych w wyniku prowadzenia selektywnej ich zbiórki, w 2010 roku – 50 %, a w 2014 roku – 80 %.

Zadania określone w Krajowym planie gospodarki odpadami zostały sprecyzowane w Planie gospodarki odpadami dla województwa dolnośląskiego. Dla sektora komunalnego wyznaczył on ogólny cel długookresowy „zmniejszenie ilości

wytwarzanych odpadów komunalnych oraz ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska poprzez systemowe działania w zakresie selektywnej zbiórki, odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów przed składowaniem”.

Realizacja tego celu ma być osiągnięta poprzez prowadzenie gospodarki odpadami w ramach większych niż gminnych strukturach (międzygminne, powiatowe itp.). W związku z tym wojewódzki plan gospodarki odpadami wyznacza na terenie województwa *Obszary wspólnej gospodarki odpadami*. Głównymi elementami systemu gospodarki odpadami w każdym *Obszarze* mają być:

- działania zmierzające do zapobiegania i minimalizacji wytwarzania odpadów,
- selektywne zbieranie i transport wybranych frakcji odpadów,
- odbieranie odpadów zmieszanych,
- punkty dobrowolnego gromadzenia odpadów (PDGO),
- centra sortowania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów (CSOiUO).

Realizacja gospodarki odpadami zgodnie z powyższym scenariuszem ma zapewnić osiągnięcie wyznaczonych w Planie dla województwa dolnośląskiego (zgodnie z KPGO i przepisami dotyczącymi odpadów opakowaniowych) ilościowych limitów recyklingu odpadów, których realizację rozłożono na trzy okresy:

- do 2006 r. – cele krótkoterminowe,
- lata 2007 – 2010 – strategia średnioterminowa,
- lata 2011 – 2015 – strategia długoterminowa.

Procentowe progi recyklingu oraz unieszkodliwiania poszczególnych rodzajów odpadów przedstawia tabela 15

Założenia selektywnej zbiórki odpadów

Tabela 15

Rodzaj odpadów	Cele krótkoterminowe do 2006 r.	Strategia średnioterminowa 2007 – 2010	Strategia długoterminowa 2011 – 2015
Papier	45%	48% ¹⁾	60% ²⁾
Kompozyty	20%	25% ¹⁾	25% ²⁾
Tworzywa sztuczne	22%	25% ¹⁾	25% ²⁾
Szkło	35%	40% ¹⁾	60% ²⁾
Stal	18%	20% ¹⁾	50% ²⁾
Aluminium	35%	40% ¹⁾	50% ²⁾
Odpady zielone	35%	50%	50%
Wielkogabarytowe	20%	50%	70%
gruz	15%	40%	60%
Niebezpieczne	15%	50%	80%

¹⁾ wartości dla roku 2007

²⁾ wartości wg projektu nowelizacji dyrektywy opakowaniowej

Plan gospodarki odpadami dla powiatu zgorzeleckiego będący opracowaniem bezpośrednio odnoszącym się do działań podejmowanych na terenie gmin powiatu w zakresie gospodarki odpadami dla jednostek samorządu gminnego wyznacza następujące cele:

Cele krótkookresowe 2004-2008

Za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami oraz Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami jako cele krótkookresowe należy przyjąć:

- Współdziałanie przy prowadzeniu pełnej i wiarygodnej ewidencji odpadów przez Marszałka Województwa,
- uchwalenie gminnych planów gospodarki,
- objęcie wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowaną zbiórką odpadów; a co za tym idzie wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska,
- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej – przygotowanie i wdrożenie programu edukacji ekologicznej,
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem wprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- wprowadzenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- wprowadzenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych,
- wprowadzenie i rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych,
- likwidacja dzikich składowisk,
- budowa instalacji przeznaczonych do unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- budowa instalacji przeznaczonych do unieszkodliwiania osadów ściekowych.

Dla osiągnięcia wyżej wymienionych celów Plan powiatowy przewiduje konieczność podjęcia następujących przedsięwzięć:

- utworzenie międzygminnych bądź międzypowiatowych struktur gospodarki odpadami komunalnymi, dla realizacji wspólnych przedsięwzięć,
- planowanie i realizacja rozwiązań kompleksowych, zintegrowanych, uwzględniających wszystkie wytwarzane odpady możliwe do wspólnego zagospodarowania, niezależnie od źródła ich pochodzenia,
- wdrożenie i rozbudowa systemów selektywnego gromadzenia odpadów w tym odpadów niebezpiecznych,

- utrzymanie przez samorządy kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.

Cele długookresowe 2004-2011

- dalszy rozwój i doskonalenie ponadlokalnych i lokalnych systemów gospodarki odpadami,
- dalsza rozbudowa sieci selektywnej zbiórki odpadów,
- kontynuacja i intensyfikacja akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej,
- wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów,
- intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych.

5.2. Polityka w zakresie gospodarki odpadami dla gminy Bogatynia

5.2.1. Cele i kierunki działań

Zgodnie z założeniami zawartymi w planach wyższego rzędu istniejący system gospodarki odpadami na terenie gminy Bogatynia winien ulec przebudowaniu.

W tym celu konieczne jest ustalenie głównych zasad gminnej polityki odpadowej w odniesieniu do poszczególnych jej elementów. Wymaga to wyznaczenia:

- **celów strategicznych** – cel, po osiągnięciu którego ma nastąpić poprawa danego elementu gospodarki odpadami stanowiący ostateczny efekt podejmowanych działań;
- **kierunków działań** – kierunki służące do osiągnięcia wyznaczonych celów ekologicznych
- **zadań realizacyjnych** – konkretne przedsięwzięcia prowadzące do realizacji wyznaczonych kierunków, a tym samym celów strategicznych. Działania te mają charakter długookresowy i winny być realizowane aż do osiągnięcia założonego celu. Z uwagi na długi okres „dochodzenia” do wyznaczonego celu, z zaproponowanych zadań należy określić zadania priorytetowe do realizacji jako najpilniejsze.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia oraz wynikające z planów wyższego rzędu określono cele strategiczne oraz kierunki działań gospodarki odpadami dla gminy Bogatynia:

1. unikanie powstawania odpadów:

- 1) Uświadomienie społeczeństwu zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami .

2. minimalizacja powstawania odpadów:

- 1) Promowanie technologii małodopadowych,
- 2) Ewidencjonowanie odpadów,
- 3) Opracowanie zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami,

3. selektywna zbiórka odpadów:

- 1) Rozbudowa systemu zbiórki odpadów zmieszanych,
- 2) Budowa systemu zbiórki odpadów opakowaniowych,
- 3) Budowa systemu zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- 4) Budowa systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- 5) Rozbudowa systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych z sektora budowlanego i wraków pojazdów,

4. odzysk odpadów ze wskazaniem na recykling materiałowy i organiczny:

- 1) Właściwe zagospodarowanie selektywnie zebranych odpadów,

5. właściwe unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się poddać odzyskowi i recyklingowi:

- 1) Właściwe unieszkodliwienie odpadów nie nadających się do dalszego zagospodarowania,

6. podnoszenie świadomości ekologicznej – edukacja ekologiczna:

- 1) Prowadzenie edukacji wśród osób odpowiedzialnych za planowanie i realizację gospodarki odpadami na terenie gminy,
- 2) Prowadzenie akcji informacyjno edukacyjnej wśród mieszkańców.